

Zaventem, 4 december 2017

SYNDICALE MEDEDELING

**Circulaire geweld tegen politie:
“The proof of the pudding is in the eating”.**

VSOA Politie richt meldpunt op.

VSOA Politie heeft kennis genomen van de omzendbrief van de Procureurs-generaal m.b.t. het geweld tegen de politie. Reeds sedert 2010 vragen wij aan justitie een sterk signaal door geweld tegen politieambtenaren nooit te tolereren en er voor te zorgen dat deze feiten steeds een gerechtelijk vervolg krijgen.

Geweld tegen politie

Eind juni kondigde de minister van Justitie de circulaire aan en sprak zelfs over een nultolerantie bij aangiftes waarbij een minimum aan bewijs gevonden is.

Vooreerst dienen we op te merken dat wij het sterk betreuren dat de teksten niet vooraf werden overlegd. Dit had vele misverstanden kunnen voorkomen, eventuele noden en insteken vanop het terrein hadden wel degelijk een meerwaarde kunnen betekenen.

De omzendbrief maakt een onderscheid tussen:

A) Geweld met het overliden of arbeidsgeschiktheid van meer dan 4 maanden.

In dit geval dient de magistraat systematisch op de hoogte te worden gebracht, rekening houdend met de ernst ervan teneinde een vrijheidsberoving te bevelen/bevestigen of een gerechtelijk onderzoek te vorderen.

Daarbij wordt systematisch een opsporingsonderzoek geopend.

In ieder geval zullen deze feiten, steeds leiden tot een rechtstreekse dagvaarding of verwijzing naar de correctionele rechtbank.

B) Fysiek geweld dat heeft geleid tot een arbeidsongeschiktheid van 4 maanden of minder, fysiek geweld zonder arbeidsongeschiktheid, weerspanning, smaad of bedreigingen.

Ook hier wordt er systematisch een opsporingsonderzoek geopend.

Echter... hier dient de magistraat maar worden verwittigd wanneer *“een vrijheidsberoving opportuun blijkt te zijn, rekening houdend met alle feitelijke elementen”*.

In deze gevallen, zal conform de omzendbrief de magistraat oordelen welk gevolg aan het dossier dient gegeven te worden, rekening houdend met de zwaarwichtigheid van de feiten.

De zaak zal pas worden voorgelegd *“wanneer de feiten ernstig of repetitief zijn of wanneer de dader geen medewerking verleent aan de maatregel die door de magistraat wordt voorgesteld”*.

Wij zijn echter de mening toegedaan dat wanneer er sprake is van een fysiek letsel en werkonbekwaamheid men per definitie spreekt over een ernstig feit!

Wij maken ons ernstige zorgen omtrent volgende zinssnede: *“De magistraat kan desalniettemin maatregelen nemen, zoals de **pretoriaanse probatie**, de minnelijke schikking en de bemiddeling in strafzaken, in zover deze een ernstig, efficiënt en passend antwoord bieden op de gepleegde feiten”*.

Een pretoriaanse probatie betekent per definitie een seponeringsbeslissing, weliswaar met voorwaarden. Dit staat natuurlijk ver af van de aangekondigde “nultolerantie” en “sterk signaal”. Het is dus duidelijk dat een seponering, weliswaar onder een andere naam, niet wordt uitgesloten.

Onduidelijkheden

Zelfs met deze omzendbrief stellen we vast dat er nog een aantal zaken onduidelijk zijn. Een voorafgaand overleg, in alle transparantie met ontwerp teksten, had dit kunnen vermijden.

Zo werd de rol van het slachtoffer onvoldoende benadrukt. Bij alternatieve straffen lijkt het ons vanzelfsprekend dat men er eerst voor zorgt dat het slachtoffer en de politiedienst volledig vergoed wordt.

Ook de keuze van de + of – vier maand werkonbekwaamheid – niettegenstaande voorzien in artikel 399 en 400 van het strafwetboek – is naar onze mening ongelukkig gekozen. Bij minder dan vier maand werkonbekwaamheid – zelfs bij een “simpele weerspanningheid” – kunnen de gevolgen zeer ernstig zijn. Vaak leiden deze feiten tot een blijvende invaliditeit of verminking. Wat nochtans ook voorzien is in het artikel 400.

Wij hadden begrepen dat bij een blijvende invaliditeit of verminking, de dader eveneens systematisch zich diende te verantwoorden voor de correctionele rechtbank. Dit is dus echter absoluut geen zekerheid ...

Ook een uniforme procedure qua behandeling en inhoud van het dossier op het niveau van de politiediensten was hier aangewezen. Zo is het o.m. niet duidelijk wie het dossier dient te behandelen en welke rol het slachtoffer al dan niet daarin kan/mag spelen. Een uniforme procedure m.b.t. tot andere

fenomenen (zelfs wegverkeer) werd nochtans wel uitgewerkt in voorgaande circulaire.

Zo wordt inrijden met een voertuig op een politieman door verschillende magistraten systematisch en terecht gecatalogeerd als “poging doodslag”. Wat een uniforme en goede praktijk zou moeten worden.

De rol van de politiedienst als werkgever werd niet belicht. Nochtans heeft de werkgever ongetwijfeld een aantal verplichtingen. Tevens was het nuttig geweest had deze circulaire ook de politiezone/dienst er attent op gemaakt zich eveneens burgerlijke partij te stellen bij dergelijke feiten. Dit zou er niet alleen voor kunnen zorgen dat de schade vergoed wordt, maar betekent tevens een sterk signaal naar de maatschappij en het slachtoffer toe.

Geweld door politie

Het tweede luik van de omzendbrief behelst het geweld door politie met de dood of een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit als gevolg.

Het VSOA Politie schreef de bevoegde ministers aan op 14 november.2016 naar aanleiding van een ontwerp omzendbrief waarbij – licht uitgedrukt - uit het oog verloren werd dat de betrokken politieambtenaar ook slachtoffer is bij bijvoorbeeld een schietincident.

Na ons initiatief werden er twee vergaderingen georganiseerd m.b.t. dit onderwerp, waarbij we de ontwerpteksten wel kregen. Finaal werd een tekst voorgelegd waarbij met de slachtofferrol van de politieambtenaar. Zo werd o.m. voorzien dat:

- betrokken collega wel degelijk de nodige opvang dient te krijgen,
- de nodige hersteltijd in acht dient genomen te worden,
- hij/zij niet zal verhoord worden binnen de 24 uur,
- de politieambtenaar niet van zijn vrijheid zal beroofd worden.

Meldpunt

M.b.t. tot de toepassing van deze omzendbrief zal het VSOA Politie een digitaal meldpunt oprichten. Indien u het slachtoffer bent van geweld tegen politie en u van oordeel bent dat er geen passend gevolg aan uw dossier werd gegeven conform de COL, dan vragen wij u daar melding van te maken op volgend adres: geweld@vsoa-pol.be.

Uw dossier zal dan behandeld worden door onze juridische dienst, die spoedig contact met u zal opnemen en naargelang het geval eveneens contact zal opnemen met de referentiemagistraat en/of een raadsman.

Vraag tot opstellen circulaire door bevoegde minister

Met betrekking tot de interne procedures bij de politiediensten en de voorgaand vastgestelde noden (zoals bijvoorbeeld aanstellen van dossierbeheerder geweld tegen politie, het zich systematisch burgerlijke partij stellen als politiedienst, enz...), zullen we vragen aan de bevoegde ministers, om aanvullend aan deze circulaire, eveneens een omzendbrief te willen opstellen.

Tot slot

Wij betreuren de onduidelijkheden en het gebrek aan een voorafgaand overleg op basis van teksten. Bovendien laat de omzendbrief nog steeds ruimte om – voor ons – ernstige feiten te seponeren d.m.v. een pretoriaanse probatie. Voor het VSOA Politie is dit onaanvaardbaar!

Zelfs bij lichte feiten, was een onmiddellijke inning/schikking als minimumstraf, rekening houdende met het “sterk signaal” de overheid wil geven, beter op zijn plaats geweest.

Het meldpunt zal een goede manier en een goede tool zijn om erachter te komen of de omzendbrief, en vooral de initiële bedoeling van een sterk signaal te geven, correct wordt toegepast. “The proof of the pudding is in the eating”.

Een tijdige melding dient er eveneens voor te zorgen dat bij seponering de dader van ernstige zaken alsnog rechtstreeks kan gedagvaard worden door het slachtoffer.

Wij zullen de toepassing van deze omzendbrief nauw opvolgen en regelmatig feedback geven aan de minister en de aangestelde referentiemagistraat bij het Parket-Generaal.

Vincent **GILLES**
Nationaal voorzitter
+32475304864

Vincent **HOUSSIN**
Nationaal Ondervoorzitter
+32485184952

